

Körutazás Erdélyben

Beszámoló

Érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium – Határtalanul! program

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2024/1-001278

Időpont: 2025. május 19–25.

Létszám: 32 diák, 2 pedagógus

HATÁRTALANUL!

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Az Érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium hetedik évfolyamos tanulói 2024. május 19. és 25. között tartalmas tanulmányi kiránduláson vettek részt a Határtalanul! program keretében. A program célja az volt, hogy a diákok élményszerű formában ismerkedhessenek meg Erdély történelmi, irodalmi, természeti és kulturális örökségével, valamint hogy fejlődjön bennük a nemzeti összetartozás érzése és az egymás iránti szolidaritás.

A hét nap során közel 1800 kilométert tettünk meg, s utunk során ellátogattunk többek között Aradra, Vajdahunyadra, Dévára, Nagyszebenbe, Brassóba, Csíksomlyóra, Gyimesbükkre, Kostelekre, Torockóra és Kolozsvárra is. A program részeként felkerestük a legfontosabb emlékhelyeket, múzeumokat, történelmi nevezetességeket, valamint erdélyi magyar közösségekkel is találkoztunk.

A tanulmányi kirándulás nemcsak a tanulók ismereteit bővítette, hanem az osztályközösséget is jelentősen formálta. A hét során számos új barátság született, a gyerekek egyre inkább számíthattak egymásra, motiválták és bátorították egymást – akár egy meredek túra során, akár egy eddig nem kedvelt étel kipróbálásában. Felemelő volt látni, hogy a közösen átélt élmények hatására mennyit nyíltak egymás felé.

Kiemelten fontos része volt az útnak a határon túli magyar közösségekkel való találkozás. A gyermekotthonban, ahol adományokat adtunk át, illetve Kostelegen, ahol helyi magyar gyerekekkel együtt énekeltünk és táncoltunk, mély emberi pillanatoknak lehettünk tanúi. A gyerekek empátiája, nyitottsága, és az, ahogy kapcsolódtak a helyiekhez, valóban példaértékű volt.

A program lebonyolítását nagyfokú előkészület, szervezési munka és folyamatos pedagógusi jelenlét kísérte. A tanulók fegyelmezetten, egymásra figyelve vettek részt a kirándulás minden napján. A program minden elemét – legyen szó múzeumlátogatásról, városnézésről, túráról vagy épp közös játékokról – aktívan és érdeklődve követték.

Ez a hét felejthetetlen élményekkel gazdagította mind a diákokat, mind a kísérő pedagógusokat. Hálásak vagyunk, hogy a Határtalanul! program keretében lehetőségünk volt egy ilyen tartalmas és lélekemelő utazáson részt venni.

1. nap

Utazásunk első napján, május 19-én, korán reggel indultunk el Érdről, nagy izgalommal és kíváncsisággal telve. A határ átlépése után első megállónk Arad volt, ahol a Tűzoltó-téren található Megbékélés parkban tettünk látogatást. Itt megtekintettük Zala György híres Szabadság-szobrát, amely az aradi vértanúk emlékét őrzi, és hosszú küzdelem után kerülhetett vissza méltó helyére. A tanulók figyelmesen hallgatták az aradi események történelmi hátterét, és közösen emlékeztünk meg a 13 vértanúról.

Utunk innen Vajdahunyadra vezetett, ahol Erdély egyik leglátványosabb gótikus várkastélya, a Hunyadi–Bethlen vár fogadott bennünket. A gyerekeket lenyűgözte a vár hatalmas udvara, a fából készült híd, a tornyok, bástyák és a faragott kőkeretek. A vezetés során megismerkedtünk Hunyadi János és Bethlen Gábor történetével, valamint a vár hadászati és politikai jelentőségével. A kastélytörténeti séta után egy kis ajándékbolt is várt bennünket, ahol sokan vásároltak emléktárgyakat.

A nap utolsó kihívása a Déva vára volt, amelyet gyalogosan hódítottunk meg. A szerpentin ösvény végén elénk tárult a felújított várrom, ahonnan pazar kilátás nyílt a Maros völgyére és

a környező településekre. A legenda szerint itt raboskodott Kőműves Kelemen felesége is, a történet pedig ismét megragadta a tanulók képzeletét.

A hosszú, de élményekkel teli nap után estére megérkeztünk Csernakeresztúrra, ahol finom vacsora és kényelmes szállás várt bennünket.

2. nap

A második nap Nagyszebenben kezdődött, ahol Európa egyik legszebben megőrzött középkori belvárosában sétáltunk. Bejártuk a Kis-, Nagy- és Huet tereket, áthaladtunk a Hazugok hídján, felmáshztunk a várostoronyba, ahonnan lélegzetelállító kilátás nyílt a városra. Megcsodáltuk a felújított főtéren található Brukenthal Palotát, a katolikus templomot és a Mészárosok házát, miközben a szász városi kultúra múltjáról és szerepéről is beszélgettünk. A tanulók különösen érdekesnek találták a szászok betelepülésének és városalapító tevékenységének történetét.

Ezután Kerc községbe utaztunk, ahol Erdély egyik legősibb egyházi emlékhelyét, a 13. század elején épült cisztercita apátság romjait kerestük fel. A román és gótikus stílusjegyeket viselő

romok között sétálva a tanulók a középkori szerzetesi élet mindennapjairól hallhattak. A monumentális oszlopok és zárókövek közelsége különleges hangulatot árasztott.

A nap harmadik állomása Brassó volt, ahol a város főterén tettünk sétát. Megnéztük a híres Fekete-templomot kívülről, majd felkerestük a fennmaradt városfalakat és bástyákat. A séta során a gyerekek bepillantást nyerhettek Brassó több évszázados történetébe, a szász és magyar lakosság együttélésébe és a város kulturális jelentőségébe. A nap végén Csernátonban szálltunk meg, ahol finom vacsora és skanzen szerű szállás várt bennünket.

3. nap

Reggel Alsócernátonban jártunk, ahol a Haszmann Pál Múzeumban egyedülálló skanzen és műszaki gyűjtemény fogadott bennünket. A gyerekek érdeklődéssel jártak körbe a régi bútortatú székely házak között, megcsodálták az eredeti állapotban berendezett szobákat, és a különféle mezőgazdasági gépeket, járműveket. A múzeum parkja is különleges hangulatot árasztott, hiszen nemcsak a múlt tárgyai, de a gondosan ápolat környezet is maradandó élményt nyújtott. A múzeumot a legendás alapító leánya mutatta be nekünk, rendkívül személyes és szívhez szóló előadásban.

Ezt követően Háromszék egyik legismertebb fürdőhelyét, Bálványosfürdőt kerestük fel. Itt megálltunk az Apor lányok feredőjénél, ahol több különféle ásványvíz-forrást és gyógyhatású medencét láthattunk. Innen felsétáltunk a Bűdös-barlanghoz, amely Európa egyik legnagyobb természetes mofettája. A bátrabbak be is merészkedtek a szűrés szagú gázokkal teli üregbe, ahol röviden ismertettük a mofetta élettani hatásait és népi gyógyászati szerepét.

A délután fénypontja a Szent Anna-tóhoz tett kirándulás volt. A krátertó varázslatos környezete és a hozzá fűződő székely legenda – amely egy büszke lányról és a természet erejéről szól – mély hatást tett a diákokra. Innen a közeli Mohos-tőzezláphoz sétáltunk át, ahol szakvezetéssel ismerkedtünk meg a különleges lápvilággal, a húsevő növényekkel és a tőzeg kialakulásának folyamatával. A séta során a természetvédelem fontosságáról is beszélgettünk.

Különleges és emlékezetes pillanat volt, amikor a buszból kiszűrtünk egy hatalmas barna medvét, aki épp az út szélén sétált. A gyerekek izgatottan figyelték, amíg a medve eltűnt az erdőben. Este érkezünk meg Csíksomlyóra, ahol elfoglaltuk a szállásunkat és megvacsoráztunk. A gyerekek fáradtan, de élményekkel telve zárták a napot.

4. nap

A napot Csíksomlyón kezdtük, ahol a híres kegytemplomhoz és a több mint ötszáz éves, csodatevő Mária-szoborhoz zárandokoltunk. Megismerkedtünk a templom történetével és vallási jelentőségével, majd felsétáltunk a Kissomlyó és Nagysomlyó közötti nyeregben álló Hármashalom-oltárhoz is, ahol a csíksomlyói búcsú színtere található. A tanulók itt megértették, milyen fontos vallási és közösségi esemény a pünkösdi zárandoklat a székelyek számára.

Ezután Madéfalván álltunk meg, ahol megemlékeztünk az 1764-es Siculicidium, vagyis a madéfalvi veszedelem tragikus eseményeiről. A történelmi háttér ismertetése után a tanulók csendben rótták le tiszteletüket az emlékműnél.

Délután a természet került a középpontba. Elsőként a Gyilkos-tóhoz látogattunk, ahol megismertük a tó keletkezésének legendáját és természeti háttérét. A tó partján sétálva a gyerekek megfigyelhették a vízből kiálló fatörzseket, melyek egy elpusztult fenyőerdő maradványai. Ezt követően a Békás-szorosban túráztunk – a Keleti-Kárpátok egyik legszebb szurdokvölgye mindenkit lenyűgözött. A sziklák között kanyargó ösvény, a meredek falak és a sebes patak vadregényes hangulatot teremtettek.

A napot a csíksomlyói gyermekotthonban zártuk, ahol a gyerekek találkozhattak az otthon lakóival. Együtt játszottak, beszélgettek, és új barátságok is szövődtek. A találkozás során tanulóink empátiáról, elfogadásról és nyitottságról tettek tanúbizonyságot, a közös időtöltés pedig mindkét fél számára felejthetetlen élményt jelentett.

ZARÁNDOK!

MONDJI ELEGY MIATYÁNKOT,
VÉGY EBBÖL A CSODÁS FORRÁSVÍZBŐL

ÉS NYÚJTSD ÁT AZ INNI
SZÁNDEKOZÓNAK
KÉRJED TE IS, HOGY HASONLÓKEPPEN
MERÍTSENEK NEKED IS.
KORTYOLTJ HÁRMAT:
AZ ATYA A FIÚ ÉS A SZENTLEÉLEK

NEVEBEN.

ÍGY ADVA HÁLÁT, INDULJA
KÁLVÁRIÁN CSÍKSOMLYÓ SZENT
HEGYÉRE, A SZERETETET BEFOGADVA
ÉS ÁRASZTVA MAGADBÓL.
ISTEN ÁLDÁSA KISÉRTEN
ZARÁNDOKUTADON!

5. nap

Gyimesbükkre látogattunk, ahol megtekintettük a Rákóczi-vár romjait és a Kontumáci-kápolnát. Az ezeréves határnál a gyerekek izgalmas történeteket hallhattak a tatárjárásról, a második világháborúról, valamint a Sebő Ödön vezette 32-es határvadászok hősie helyállításáról. A gyimesi táj lenyűgöző látványa mellett megemlékeztünk a határvidék különleges történelmi szerepéről, és közösen elhelyeztük az emlékezés virágait.

Délután Csíkszépvíz felett már vártak ránk a kosteleki szekeresek. Vadregényes, lélegzetelállítóan szép hegyi tájakon zötykölődve, lóvontatta szekereken érkeztünk meg a hegyek mélyén megbúvó Kostelekre, egy elszigetelt magyar faluba. Az úton többször is megálltunk, hogy megcsodáljuk a természet szépségeit és elfogyasszuk az otthonról hozott pikniksomagokat egy hangulatos tisztáson. A faluba érve Vaszi Levente tanító és néptáncoktató fogadott bennünket nagy szeretettel. A helyi gyerekekkel közösen részt vettünk egy jó hangulatú néptánc- és énekórán, ahol tanulóink tánclépéseket sajátítottak el, együtt muzsikáltak, és sokat nevettek.

A délután egyik legmeghatóbb pillanata volt, amikor átadtuk a kosteleki diákoknak szánt adományainkat. A mosolygó arcok, az őszinte öröm és a hálás tekintetek mindannyiunk szívét megérintették. Ez a találkozás nemcsak kulturális élmény volt, hanem valódi emberi kapcsolódás, amely mind a gyerekekben, mind bennünk mély nyomot hagyott.

6. nap

Reggel Farkaslakára utaztunk, ahol elsőként Tamási Áron sírját kerestük fel a római katolikus templom mögött található virágos parkban. A sírhelyhez rovásírásos székelykapun áthaladva, két hatalmas cserefa között sétáltunk, majd megtekintettük a Szervátusz Jenő által készített emlékművet. Itt közösen idéztük fel Tamási Áron életét, munkásságát, és beszélgettünk arról, milyen fontos szerepet töltött be a székely irodalomban és kultúrában.

Ezt követően meglátogattuk Erdély első Trianon-emlékművét, ahol lehetőségünk volt elgondolkodni a történelem súlyán, és a magyar nemzet közös emlékezésének erején. A diákok érdeklődéssel hallgatták a háttértörténetet, és méltóságteljesen rótták le tiszteletüket az emlékműnél.

Délután Erdély egyik legismertebb turisztikai látványosságához, a Tordai Sóbányához érkeztünk. A föld mélyébe, közel 150 méterre ereszkedtünk le, ahol különleges termek, csónakázó tó, kilátó, óriáskerék és játszótér várta a csoportot. A bányában sétálva megismertük a sókitermelés történetét, és azt is, hogyan vált ez a különleges hely a természet és az ember együttműködésének szimbólumává.

A napot a Tordai-hasadékbán zártuk, ahol egy rövid, de látványos túrát tettünk a meredek sziklafalak között kanyargó ösvényen. A szoros különleges geológiai formái, a patak zúgása és a természet nyugalma mindenkit elvarázsolt. A gyerekek figyelmesen hallgatták a szurdok keletkezéséről szóló ismertetőt, és közben többen készítettek fényképeket is a lélegzetelállító tájról.

Az estét Torockón töltöttük, ahol elfoglaltuk szállásunkat, megvacsoráztunk, és megbeszéltük a nap legemlékezetesebb pillanatait. A tanulók élményekkel telve, fáradtan, de jókedvűen zárták a napot.

7. nap

Utazásunk utolsó napján Kolozsvár felfedezésével zártuk a programot. A délelőtti során sétát tettünk a történelmi belvárosban, ahol megtekintettük a gótikus stílusú Szent Mihály-templomot, Erdély egyik legjelentősebb egyházi épületét. A templom előtti téren álló Mátyás király szoborcsoporthoz rövid történelmi áttekintést tartottunk, majd kívülről megcsodáltuk Mátyás király és Bocskai István szülőházait is. Ezután ellátogattunk a Babes–Bolyai Tudományegyetem környékére, ahol beszélgettünk a magyar nyelvű felsőoktatás múltjáról és jelenéről is.

A nap egyik legmeghatóbb állomása a Házsongárdi temető volt, amely méltán nevezhető az erdélyi Panteonnak. Itt felkerestük többek között Apáczai Csere János, Dsida Jenő és Kós Károly sírját, és elcsendesedve tisztelegtünk Erdély híres írói, tudósai és közéleti szereplői előtt.

A városnézés után még megálltunk a kalotaszegi Körösfőn, ahol technikai szünetet tartottunk és a gyerekek egy rövid sétát tettek a kirakodóvásárban, helyi kézműves portékák között nézelődve. Néhányan apróbb ajándékokat is vásároltak otthonra.

Ezután végleg hazafelé vettük az irányt. A hosszú buszút során a gyerekek visszaidézték a hét legszebb pillanatait, többen naplót írtak vagy képeket válogattak. A határátkelést követően jeleztük a szülőknek a várható érkezést, és az előzetes terveknek megfelelően este 19 óra körül visszaérkeztünk Érdre.

A hét során tanulóink nemcsak Erdély kulturális és történelmi értékeivel ismerkedtek meg, hanem egymást is még jobban megismerték. A közös túrák, a tájban átélt élmények, a buszos beszélgetések és a helyi emberekkel való találkozások mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy ez a hét tanulságos és felejthetetlen legyen.

Böhm Alexandra

osztályfőnök, programfelelős

Érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium